

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาจิตวิทยา

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาจิตวิทยา

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

จากการสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนศูนย์บริการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม ป้องกัน และสร้างเสริมพัฒนาการเด็ก และผู้สูงอายุในไทย พบว่ามีศูนย์เด็กเล็กเป็นหน่วยย่อยภายใต้สังกัดต่าง ๆ ของภาครัฐจำนวนมากกว่า 8 แสนแห่ง และศูนย์ดูแลผู้สูงอายุที่ไม่ใช่การรักษาพยาบาล ประมาณกว่า 1,000 แห่งทั่วประเทศ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ ควบคู่ไปกับธุรกิจบริการเชิงส่งเสริม ป้องกัน รวมถึงสร้างเสริมและฟื้นฟูพัฒนาการสำหรับเด็ก และวัยผู้สูงอายุจากภาคเอกชน มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพนี้จะครอบคลุมบุคลากรในสาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาจิตวิทยา ที่ปฏิบัติงานกับกลุ่มผู้รับบริการวัยเด็กและผู้สูงอายุเท่านั้น

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ

สาขาจิตวิทยา

อาชีพนักจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ ระดับ 7

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
10501	ตรวจประเมินทางด้านการพัฒนาการผู้สูงอายุ
10602	จัดโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านการพัฒนาการในผู้สูงอายุ (Successful Aging)
10603	จัดโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงอายุ (Behavioral and Cognitive Training)
10604	จัดโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
10703	พัฒนานวัตกรรมหรือนโยบายอันเกี่ยวกับพัฒนาการผู้สูงอายุ

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาจิตวิทยา อาชีพนักจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ ระดับ 7

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

เป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และทักษะทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการในผู้สูงอายุ สามารถตรวจประเมินทางพัฒนาการในผู้สูงอายุ สามารถจัดโปรแกรมทางจิตวิทยาพัฒนาการเพื่อชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงอายุ ส่งเสริมศักยภาพด้านต่าง ๆ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงอายุ สามารถบริหารโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้หรือนวัตกรรมในสาขาจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ และสามารถบริหารจัดการเชิงนโยบาย ในระดับองค์กร ชุมชน หรือประเทศจากการประยุกต์ใช้นวัตกรรม/องค์ความรู้ใหม่ทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ และสามารถเผยแพร่องค์ความรู้ใหม่ๆหรือนวัตกรรมเหล่านั้นในแวดวงวิชาการในประเทศไทยและนานาชาติได้

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ผู้ที่เข้ารับการทดสอบคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาจิตวิทยา อาชีพนักจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ ระดับ 7 จะต้องมีความสมบัตินี้ต่อไปนี้

- จบการศึกษาระดับต่ำกว่าระดับปริญญาโทสาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ โดย
 - มีงานวิจัยหรือรายงานวิชาการหรือบทความทางวิชาการเพื่อพัฒนาองค์ความรู้จิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุอย่างน้อย 1 ชิ้นภายใน 3 ปีที่ผ่านมา (ไม่นับงานวิจัยเพื่อจบการศึกษา) และ
 - มีเอกสารรับรองประสบการณ์ปฏิบัติงานด้านพัฒนาการกับผู้สูงอายุโดยไม่มีการกำกับดูแลอย่างน้อย 6 ปี (เอกสารมีผลย้อนหลังไม่เกิน 5 ปี นับตั้งแต่วันสิ้นสุดการปฏิบัติงานที่ระบุไว้ในเอกสาร) หรือ
 - มีเอกสารรับรองชั่วโมงการปฏิบัติงานด้านพัฒนาการกับผู้สูงอายุ* (นับรวมเวลาการทำงานทั้งหมด ทั้งชั่วโมงปฏิบัติงานพัฒนาการผู้สูงอายุและชั่วโมงการทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาการผู้สูงอายุ) ไม่น้อยกว่า 3,500 ชั่วโมง

*การปฏิบัติงานสามารถนับรวมชั่วโมงการปฏิบัติงานกับผู้สูงอายุ หรือการเป็นจิตอาสาพัฒนาการกับผู้สูงอายุที่ไม่มีความเกี่ยวข้องทางสายเลือด

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

1. หนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ มีอายุ 3 ปี ผู้ประสงค์ต่ออายุหนังสือรับรองฯ
แจ้งความประสงค์ต่อองค์กรรับรองขอต่ออายุโดยแสดงหลักฐานการทำงานในอาชีพรวมระยะเวลาอย่างน้อย 2 ปี
2. หากไม่มีหลักฐานตามข้อ 1. ผู้ประสงค์ต่ออายุหนังสือรับรองฯ ต้องเข้ารับการประเมินสมรรถนะทุกหน่วยสมรรถนะของอาชีพนักจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ ชั้น 7

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 10501 ตรวจประเมินทางด้านการพัฒนาการผู้สูงอายุ
10602 จัดโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านการพัฒนาการในผู้สูงอายุ (Successful Aging)
10603 จัดโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงอายุ (Behavioral and Cognitive Training)
10604 จัดโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
10703 พัฒนานวัตกรรมหรือนโยบายอันเกี่ยวกับพัฒนาการผู้สูงอายุ

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 11/11/2564

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
ดำรงไว้ซึ่งมาตรฐานวิชาชีพจิตวิทยา และเผยแพร่บทบาทหน้าที่ของจิตวิทยาให้เป็นที่รู้จัก ในประเทศไทยและอาเซียน	01	ให้บริการทางจิตวิทยาอย่างมีมาตรฐานและจรรยา บรรณในวิชาชีพ และเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับวิชาชีพเพื่อประ โยชน์สูงสุดในการให้บริการ	105	ประเมินพัฒนาการผู้สูงอายุ
			106	ชะลอความเสื่อมถอยและส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ
			107	ส่งต่อองค์ความรู้ทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุที่ถุ กต้องและทันสมัย ให้กับหน่วยงาน สังคม และประเทศ

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 11/11/2564

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
105	ประเมินพัฒนาการผู้สูงอายุ	10501	ตรวจประเมินทางด้านการพัฒนาการผู้สูงอายุ	10501.1	รวบรวมข้อมูลและประเมินพฤติกรรมและพัฒนาการผู้สูงอายุ
				10501.2	--> รายงานผลการประเมินพัฒนาการผู้สูงอายุ
106	ชะลอความเสื่อมถอยและส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ	10602	จัดโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านการพัฒนาการในผู้สูงอายุ (Successful Aging)	10602.1	ออกแบบโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านการพัฒนาการในผู้สูงอายุ
				10602.2	--> ปฏิบัติตามโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านการพัฒนาการในผู้สูงอายุ อย่างมีประสิทธิภาพ
				10602.3	--> ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ
		10603	จัดโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงอายุ (Behavioral and Cognitive Training)	10603.1	ออกแบบโปรแกรมการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และสร้างเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามพัฒนาการของผู้สูงอายุ
				10603.2	--> ปฏิบัติตามโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ
				10603.3	--> ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ
		10604	จัดโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ	10604.1	ออกแบบโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
				10604.2	--> ปฏิบัติตามโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการอย่างมีประสิทธิภาพ
				10604.3	--> ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
107	ส่งต่อองค์ความรู้ทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัยที่ถูกต้องและทันสมัย ให้กับหน่วยงาน สังคม และประเทศ	10703	พัฒนานวัตกรรมหรือนโยบายอันเกี่ยวกับพัฒนาการผู้สูงวัย	10703.1	บริหารโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้หรือนวัตกรรมในสาขาจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย
				10703.2	--> บริหารจัดการเชิงนโยบาย ในระดับองค์กร ชุมชน หรือประเทศ จากการประยุกต์ใช้นวัตกรรม/องค์ความรู้ใหม่ทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ

10501
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ

ตรวจประเมินทางด้านพัฒนาการผู้สูงวัย
3. ทบทวนครั้งที่

N/A
4. สร้างใหม่

☒

ปรับปรุง

☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

นักจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย

ISCO 2634 นักจิตวิทยา

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการตรวจประเมินทางด้านพัฒนาการผู้สูงวัย โดยสามารถรวบรวมข้อมูลและประเมินพฤติกรรมและพัฒนาการผู้สูงวัยด้วยการสังเกตและการใช้เครื่องมือ และรายงานผลการประเมินพัฒนาการผู้สูงวัยในแง่ทั้งการประเมินและการถ่ายทอดถึงคนทั่วไป

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ประกอบวิชาชีพด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10501.1 รวบรวมข้อมูลและประเมินพฤติกรรมและพัฒนาการผู้สูงวัย	1. ประเมินปัญหาเบื้องต้นโดยการสังเกตพฤติกรรมของผู้สูงวัย 2. รวบรวมข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ของผู้สูงวัย โดยการสัมภาษณ์บุคลากร ผู้ดูแล และผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัย 3. คัดเลือกเครื่องมือการประเมินที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ 4. ดำเนินการตามขั้นตอนในการประเมินพัฒนาการผู้สูงวัยดังที่ระบุไว้ในคู่มือ และปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินการตามความเหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า 5. ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญในด้านอื่นหากพบปัญหาที่เกินขอบเขตความชำนาญ	ข้อสอบข้อเขียน การสาธิตการปฏิบัติงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10501.2 รายงานผลการประเมินพัฒนาการผู้สูงวัย	- บันทึกข้อมูลการประเมินลงในแบบฟอร์มมาตรฐานหรือที่ออกแบบไว้อย่างเหมาะสม - ตีความผลการประเมินตามคู่มือการใช้มาตรวัด/เครื่องมือ - แจ้งผลการประเมินทางวาจาให้บุตรหลาน ผู้ดูแล หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยอย่างชัดเจน ถูกต้อง และเข้าใจง่าย - เขียนรายงานผลการประเมินพร้อมข้อเสนอแนะต่อบุตรหลาน ผู้ดูแล หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัย - เลือกใช้หรือออกแบบรายงานการประเมินให้บุตรหลาน ผู้ดูแล หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงวัยอย่างชัดเจน ถูกต้อง และเข้าใจง่าย	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะในการวัดและประเมินผลทางจิตวิทยาพัฒนาการในผู้สูงวัยโดยใช้เครื่องมือและรูปแบบการประเมินที่เหมาะสมตามวัย
- ทักษะในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้สูงวัย และครอบครัว
- ทักษะในการสื่อสารข้อมูลเชิงวิชาการได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสมกับผู้รับสาร

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการผู้สูงวัยทุกด้าน อันประกอบด้วย การเสื่อมถอยของร่างกาย พัฒนาการทางอารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมถึงปัญหาพัฒนาการในผู้สูงวัย
- ความรู้ในการวัดและการประเมินพัฒนาการผู้สูงวัย
- ความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือประเมินพัฒนาการผู้สูงวัยที่ได้มาตรฐานหรือที่ใช้อย่างแพร่หลายในวงการวิชาการ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการปฏิบัติงาน
- แบบบันทึกผลการสังเกตการปฏิบัติงาน
- แฟ้มสะสมผลงาน

หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการสอบข้อเขียน

คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะการตรวจประเมินทางด้านพัฒนาการผู้สูงวัย โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสังเกตการปฏิบัติงาน
- พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ การสอบข้อเขียน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตการปฏิบัติงานในการตรวจประเมินทางด้านพัฒนาการในผู้สูงวัย เริ่มจากการรวบรวมข้อมูลและประเมินพฤติกรรมและพัฒนาการผู้สูงวัย ตั้งแต่การสังเกตพฤติกรรม การรวบรวมข้อมูลเชิงลึกจากผู้เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินพัฒนาการในเบื้องต้น และการประเมินด้วยเครื่องมือ การคัดเลือกเครื่องมือ จัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ และบุคลากรในการประเมิน และดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อประเมิน และปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินการตามความเหมาะสม

คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องตรวจประเมินทางด้านการพัฒนาการผู้สูงอายุ โดยการตรวจประเมินพฤติกรรม พัฒนาการ และปัจจัยแวดล้อมของผู้สูงอายุ พร้อมทั้งรายงานผลได้อย่างถูกต้องชัดเจน ทั้งทางวาจาและการจัดทำรายงาน

คำอธิบายรายละเอียด

1. พัฒนาการผู้สูงอายุ หมายถึง การเรียนรู้และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา และอารมณ์สังคม ที่มาพร้อมกับอายุที่เพิ่มขึ้น
 - 1.1 พัฒนาการด้านร่างกาย หมายถึง ความสามารถในการควบคุมและประสานการทำงานของกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก การเคลื่อนไหวร่างกายที่ประสานกับประสาทสัมผัสต่าง ๆ รวมถึงการเคลื่อนไหวร่างกายที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน โดยมีข้อจำกัดทางกายที่มาพร้อมกับอายุที่เพิ่มขึ้น
 - 1.2 พัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจสิ่งรอบตัวผ่านประสาทสัมผัส และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยตีความและเชื่อมโยงกับประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านมาในชีวิต การสื่อสาร ทั้งในรูปแบบวัจนภาษาและอวัจนภาษา การใช้เหตุผล โดยมีข้อจำกัดที่มาพร้อมกับอายุที่เพิ่มขึ้น
 - 1.3 พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ เข้าใจอารมณ์ต่าง ๆ และอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับสังคมทั้งของตนเองและผู้อื่น และแสดงออกทางอารมณ์และพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม สามารถกำกับ ควบคุมและจัดการพฤติกรรมทางอารมณ์และพฤติกรรมทางสังคมของตนเอง การสร้างและรักษาความสัมพันธ์ทางสังคมกับคนรอบข้าง การเข้าใจภาพรวมของชีวิตตนเองและสังคมของชีวิต
2. ปัจจัยแวดล้อมของผู้สูงอายุ หมายถึง ปัจจัยหรือเงื่อนไขภายนอกต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางกายภาพ ชีวภาพ สังคมและวัฒนธรรม ที่ส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้สูงอายุ เช่น ผู้เลี้ยงดู บุคคลรอบข้าง ครู ที่พักอาศัย โรงเรียน เป็นต้น
3. เครื่องมือ/มาตรวัดที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการผู้สูงอายุ หมายถึง เครื่องมือประเมินพัฒนาการผู้สูงอายุที่ได้มาตรฐานหรือที่ใช้อย่างแพร่หลายในวงการวิชาการ เช่น การประเมินความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (Activities of Daily Living, ADL) การทดสอบสภาพสมองเบื้องต้น ฉบับภาษาไทย (MMSE-Thai, 2002) การประเมินภาวะความเครียด ภาวะวิตกกังวล ภาวะซึมเศร้า การประเมินสุขภาวะ การประเมินการสนับสนุนทางสังคม เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- สอบข้อเขียน
- สาธิตการปฏิบัติงาน โดยสมรรถนะอาจจะได้รับการประเมินในสถานที่ทำงานจำลองที่มีการจัดตั้งขึ้น

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ

10602
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ

จัดโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านการพัฒนาการในผู้สูงอายุ (Successful Aging)
3. ทบทวนครั้งที่

N/A
4. สร้างใหม่

☒

ปรับปรุง

☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

นักจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ

ISCO 2634 นักจิตวิทยา

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการจัดโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านการพัฒนาการในผู้สูงอายุ โดยสามารถออกแบบโปรแกรมกำหนดวัตถุประสงค์ไปจนการวางแผนโปรแกรมทุกขั้นตอนโดยละเอียด และสามารถปฏิบัติตามโปรแกรมได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้สูงอายุมารวมถึงการปรับปรุงโปรแกรมตามความเหมาะสม นอกจากนี้ทุกการปฏิบัติงานยังปฏิบัติโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10602.1 ออกแบบโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านการพัฒนาการในผู้สูงอายุ	1. กำหนดวัตถุประสงค์ของโปรแกรม 2. ค้นหาข้อมูลแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย 3. เลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best practice) ของโปรแกรมที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ และผลการประเมินพัฒนาการของผู้สูงอายุแต่ละคน 4. วางแผนการดำเนินโปรแกรมเพื่อบูรณาการพัฒนาการครบทุกด้าน	ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10602.2 ปฏิบัติตามโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านพัฒนาการในผู้สูงวัย อย่างมีประสิทธิภาพ	1. ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพด้านพัฒนาการตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผนและปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินการตามความเหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า 2. สังเกตและคำนึงถึงสวัสดิภาพทางร่างกายและจิตใจของผู้สูงวัยตลอดการดำเนินกิจกรรม 3. ประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมและจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนา	ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์
10602.3 ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย	1. บ่งชี้การปฏิบัติงานที่ไม่สอดคล้องกับจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย 2. ดำเนินการแก้ไข ปรับเปลี่ยนการปฏิบัติหากการปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกับจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย	ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพผู้สูงวัย โดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย
- ทักษะในการวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยทางจิตวิทยาพัฒนาการ โดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการผู้สูงวัยทุกด้าน อันประกอบด้วย การเสื่อมถอยของร่างกาย พัฒนาการทางอารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมถึงปัญหาพัฒนาการในผู้สูงวัย
- ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้สูงวัย
- ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยทางจิตวิทยา
- ความรู้เกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการปฏิบัติงาน
- แฟ้มสะสมผลงาน
- หลักฐานประกอบที่แสดงถึงประสบการณ์ด้านการจัดโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพ และการประเมินทางจิตวิทยาพัฒนาการ

หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการสอบข้อเขียน
- ประกาศนียบัตรจาก CITI Training (ถ้ามี)

คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่ที่สอบประเมินสมรรถนะการจัดโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพผู้สูงวัย โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ แฟ้มสะสมผลงาน
- พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ การสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แบบบันทึกผลการอบรม และประกาศนียบัตรที่เกี่ยวข้อง

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการจัดโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพผู้สูงวัย เริ่มจากออกแบบโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพด้านพัฒนาการในผู้สูงวัย ตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ของโปรแกรม

ค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรม เลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด และวางแผนโปรแกรมเพื่อบูรณาการพัฒนาศูนย์บริการสุขภาพ
ปฏิบัติตามโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพตั้งแต่การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการตามคู่มือ โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพทางร่างกายและจิตใจของผู้สูงวัย
ปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานตามความเหมาะสม และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วมีการประเมินประสิทธิผลของโปรแกรม
และจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาโปรแกรมต่อไปโดยในทุกขั้นตอนของการจัดโปรแกรมต้องปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย โดยสามารถบ่งชี้การปฏิบัติงานที่ไม่สอดคล้องกับจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย
และหากพบสิ่งไม่สอดคล้องสามารถดำเนินการแก้ไขสามารถปรับเปลี่ยนการปฏิบัติตามความเหมาะสม

คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องจัดโปรแกรมส่งเสริมศักยภาพผู้สูงวัย โดยออกแบบโปรแกรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ดำเนินการตามแผนโดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้สูงวัยเป็นสำคัญ และประเมินผลเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของโปรแกรม
โดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย

คำอธิบายรายละเอียด

N/A

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- สอบข้อเขียน
- แฟ้มสะสมผลงาน
- การสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ10603
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะจัดโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูบบุหรี่ (Behavioral and Cognitive Training)
3. ทบทวนครั้งที่N/A
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

นักจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ

ISCO 2634 นักจิตวิทยา

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการจัดโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูบบุหรี่ โดยสามารถออกแบบโปรแกรมการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และสร้างเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามพัฒนาการของผู้สูบบุหรี่ ตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ไปจนการวางแผนโปรแกรมทุกขั้นตอนโดยละเอียด และสามารถปฏิบัติตามโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูบบุหรี่ปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้สูบบุหรี่ รวมถึงการปรับปรุงโปรแกรมตามความเหมาะสม

นอกจากนี้ทุกการปฏิบัติงานยังปฏิบัติโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูบบุหรี่

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10603.1 ออกแบบโปรแกรมการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และสร้างเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามพัฒนาการของผู้สูบบุหรี่	1. กำหนดวัตถุประสงค์ของโปรแกรม 2. ค้นหาข้อมูลแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย 3. เลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best practice) ของโปรแกรมที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ และผลการประเมินพัฒนาการของผู้สูบบุหรี่แต่ละคน 4. วางแผนการดำเนินโปรแกรมเพื่อบูรณาการพัฒนาการครบทุกด้าน	ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10603.2 ปฏิบัติตามโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงวัยอย่างมีประสิทธิภาพ	1. ดำเนินการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงวัยตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผนและปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินการตามความเหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า 2. สังเกตและคำนึงถึงสวัสดิภาพทางร่างกายและจิตใจของผู้สูงวัยตลอดการดำเนินกิจกรรม 3. ประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมและจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนา	ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์
10603.3 ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย	1. บ่งชี้การปฏิบัติงานที่ไม่สอดคล้องกับจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย 2. ดำเนินการแก้ไข ปรับเปลี่ยนการปฏิบัติหากการปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกับจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย	ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการดำเนินกิจกรรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และสร้างเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามพัฒนาการของผู้สูงวัย
- ทักษะในการวิจัย โดยเฉพาะงานวิจัยทางจิตวิทยาพัฒนาการ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการผู้สูงวัยทุกด้าน อันประกอบด้วย การเสื่อมถอยของร่างกาย พัฒนาการทางอารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมถึงปัญหาพัฒนาการในผู้สูงวัย
- ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงวัย
- ความรู้ด้านหลักการเสริมแรงทางบวก การเสริมแรงทางลบ การให้รางวัล และการลงโทษอย่างเหมาะสมต่อผู้สูงวัย
- ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยทางจิตวิทยา
- ความรู้เกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการปฏิบัติงาน
- แฟ้มสะสมผลงาน
- หลักฐานประกอบที่แสดงถึงประสบการณ์ด้านการจัดโปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการประเมินทางจิตวิทยาพัฒนาการ

หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการสอบข้อเขียน
- ประกาศนียบัตรจาก CITI Training (ถ้ามี)

คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะการจัดโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงอายุ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ การสาธิตการปฏิบัติงาน
- พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ การสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แบบบันทึกผลการอบรม และประกาศนียบัตรที่เกี่ยวข้อง

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการจัดโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงอายุ

เริ่มจากออกแบบโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้สูงอายุเพื่อการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และสร้างเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามพัฒนาการของผู้สูงอายุ ตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ของโปรแกรม ค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรม เลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด และวางแผนโปรแกรมเพื่อบูรณาการพัฒนาการครบทุกด้าน ปฏิบัติตามโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ตั้งแต่การดำเนินกิจกรรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามคู่มือ โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพทางร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุ ปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานตามความเหมาะสม และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วมีการประเมินประสิทธิผลของโปรแกรม และจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาโปรแกรมต่อไป โดยในทุกขั้นตอนของการจัดโปรแกรมต้องปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ โดยสามารถบ่งชี้การปฏิบัติงานที่ไม่สอดคล้องกับจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ และหากพบสิ่งไม่สอดคล้องสามารถดำเนินการแก้ไขสามารถปรับเปลี่ยนการปฏิบัติตามความเหมาะสม

คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องจัดปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในผู้สูงอายุ โดยออกแบบโปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ดำเนินการตามแผนโดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้สูงอายุเป็นสำคัญ และประเมินผลเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของโปรแกรม โดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ

คำอธิบายรายละเอียด

N/A

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- สอบข้อเขียน
- แฟ้มสะสมผลงาน
- การสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ10604
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะจัดโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
3. ทบทวนครั้งที่N/A
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

นักจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย

ISCO 2634 นักจิตวิทยา

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในการจัดโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ โดยสามารถออกแบบโปรแกรม ตั้งแต่กำหนดวัตถุประสงค์ไปจนการวางแผนโปรแกรมทุกขั้นตอนโดยละเอียด และสามารถปฏิบัติตามโปรแกรมอย่างมีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้สูงวัย รวมถึงการปรับปรุงโปรแกรมตามความเหมาะสม นอกจากนี้ทุกการปฏิบัติงานยังปฏิบัติโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10604.1 ออกแบบโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ	1. กำหนดวัตถุประสงค์ของโปรแกรม 2. ค้นหาข้อมูลแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย 3. เลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best practice) ของโปรแกรมที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ และผลการประเมินพัฒนาการของผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ แต่ละคน 4. วางแผนการดำเนินโปรแกรมเพื่อบูรณาการพัฒนาการครบทุกด้าน	แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10604.2 ปฏิบัติตามโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการอย่างมีประสิทธิภาพ	1. ดำเนินกิจกรรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงวัยตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผนและปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินการตามความเหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า 2. สังเกตและคำนึงถึงสวัสดิภาพทางร่างกายและจิตใจของผู้สูงวัยตลอดการดำเนินกิจกรรม 3. ประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมและจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนา	แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์
10604.3 ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ	1. บ่งชี้การปฏิบัติงานที่ไม่สอดคล้องกับจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย 2. ดำเนินการแก้ไข ปรับเปลี่ยนการปฏิบัติหากการปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกับจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย	แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการดำเนินกิจกรรมสร้างเสริมพัฒนาการผู้สูงวัยที่มีปัญหาทางพัฒนาการ
- ทักษะในการวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยทางจิตวิทยาพัฒนาการ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการผู้สูงวัยทุกด้าน อันประกอบด้วย การเสื่อมถอยของร่างกาย พัฒนาการทางอารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมถึงความรู้ด้านผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ ในเชิงลึก
- ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมพัฒนาการในผู้สูงวัยที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ
- ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยทางจิตวิทยา
- ความรู้เกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงวัย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการปฏิบัติงาน
- แฟ้มสะสมผลงาน
- หลักฐานประกอบที่แสดงถึงประสบการณ์ด้านการจัดโปรแกรมสร้างเสริมพัฒนาการ และการประเมินทางจิตวิทยาพัฒนาการ

หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการสอบข้อเขียน
- ประกาศนียบัตรจาก CITI Training

คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะการจัดโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้

วิธีการประเมิน

- พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ แฟ้มสะสมผลงาน
- พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ การสัมภาษณ์ แบบบันทึกผลการอบรม และประกาศนียบัตรที่เกี่ยวข้อง

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการจัดโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงอายุที่มีความล่าช้า/มีปัญหาด้านพัฒนาการหรือปัญหาด้านพฤติกรรม และผู้สูงอายุที่มีความต้องการพิเศษ เริ่มจากออกแบบโปรแกรมตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ของโปรแกรม ค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรม เลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด และวางแผนโปรแกรมเพื่อบูรณาการพัฒนาการครบทุกด้าน ปฏิบัติตามโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยตั้งแต่การดำเนินกิจกรรมชะลอความเสื่อมถอยตามคู่มือ โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพทางร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุ ปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานตามความเหมาะสม และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ มีการประเมินประสิทธิผลของโปรแกรม และจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาโปรแกรมต่อไป โดยในทุกขั้นตอนของการจัดโปรแกรมต้องปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ โดยสามารถบ่งชี้การปฏิบัติงานที่ไม่สอดคล้องกับจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ และหากพบสิ่งไม่สอดคล้องสามารถดำเนินการแก้ไขสามารถปรับเปลี่ยนการปฏิบัติตามความเหมาะสม

คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องจัดโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงอายุโดยออกแบบโปรแกรมชะลอความเสื่อมถอยทางพัฒนาการในผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและพัฒนาการ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ดำเนินการตามแผนโดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้สูงอายุเป็นสำคัญ และประเมินผลเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของโปรแกรม โดยคำนึงถึงประเด็นทางจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้สูงอายุ

คำอธิบายรายละเอียด

N/A

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- แฟ้มสะสมผลงาน
- การสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ10703
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะพัฒนานวัตกรรมหรือนโยบายอื่นเกี่ยวกับพัฒนาการผู้สูงวัย
3. ทบทวนครั้งที่N/A
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

นักจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย

ISCO 2634 นักจิตวิทยา

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะที่จำเป็นในพัฒนานวัตกรรมหรือนโยบายอื่นเกี่ยวกับพัฒนาการผู้สูงวัย ได้แก่ การบริหารโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้หรือนวัตกรรมในสาขาจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย การบริหารจัดการเชิงนโยบาย ในระดับองค์กร ชุมชน หรือประเทศ จากการประยุกต์ใช้นวัตกรรม/องค์ความรู้ใหม่ทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย และการบริหารโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้หรือนวัตกรรมในสาขาจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10703.1 บริหารโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้หรือนวัตกรรมในสาขาจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย	1. บ่งชี้ความสำคัญขององค์ความรู้หรือนวัตกรรมจากโครงการวิจัยที่มีต่อจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัยได้ 2. อธิบายวิธีดำเนินการวิจัยที่ถูกต้องสำหรับการพัฒนาองค์ความรู้หรือนวัตกรรมทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย 3. ดูแลการดำเนินการวิจัยให้มีความถูกต้องตามหลักวิชาการและจริยธรรมในการวิจัย	แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10703.2 บริหารจัดการเงินนโยบาย ในระดับองค์กร ชุมชน หรือประเทศ จากการประยุกต์ใช้นวัตกรรม/องค์ความรู้ใหม่ทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุ	1. คัดเลือกหน่วยงาน/ชุมชนเป้าหมายในการประยุกต์ใช้องค์ความรู้/นวัตกรรม 2. ศึกษาความต้องการจำเป็นของหน่วยงาน/ชุมชนเป้าหมายในเชิงลึก 3.เลือกใช้นวัตกรรมหรือองค์ความรู้ใหม่ทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุได้เหมาะสมกับความต้องการหรือความจำเป็น 4. อธิบายวิธีการประยุกต์ใช้นวัตกรรมหรือองค์ความรู้ใหม่ทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม 5. บ่งชี้ผลหรือประโยชน์ที่จะเกิดจากการใช้นวัตกรรมหรือองค์ความรู้ใหม่ทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุได้	แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะในการบริหารโครงการวิจัยจนสำเร็จลุล่วง
- ทักษะการแก้ปัญหา การบริหารจัดการงบประมาณและทรัพยากรบุคคล
- ทักษะการสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับบุคคล/หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการผู้สูงอายุทุกด้าน
- ความรู้เกี่ยวกับปัญหา/ความต้องการองค์ความรู้หรือนโยบายเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงอายุในประเทศไทยและอาเซียน
- ความรู้เกี่ยวกับการบริหารโครงการวิจัย/หน่วยงาน
- ความรู้เกี่ยวกับจริยธรรมในการสร้างองค์ความรู้/นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้สูงอายุ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- เอกสาร/หลักฐานรับรองการปฏิบัติงาน
- แบบบันทึกผลการสังเกตการปฏิบัติงาน
- แฟ้มสะสมผลงาน ที่มีรายละเอียดของบทความที่ได้รับการตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาตีพิมพ์ ที่ผู้สมัครเป็นผู้จัดทำ/มีส่วนร่วมในการจัดทำ

หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
- แบบบันทึกผลการอบรม (ถ้ามี)
- แบบบันทึกผลการสอบข้อเขียน
- ประกาศนียบัตรจาก CITI Training

คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบประเมินสมรรถนะพัฒนานวัตกรรมหรือนโยบายอันเกี่ยวกับพัฒนาการผู้สูงอายุ โดยพิจารณาจากหลักฐานการปฏิบัติงาน และพิจารณาจากหลักฐานความรู้

วิธีการประเมิน

- พิจารณาจากหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ แฟ้มสะสมผลงาน
- พิจารณาจากหลักฐานความรู้ ได้แก่ การสัมภาษณ์ แบบบันทึกผลการอบรม และประกาศนียบัตรที่เกี่ยวข้อง

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของสมรรถนะการพัฒนาทฤษฎีหรือความรู้เชิงวิชาการทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัยรวมถึงการบริหารโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้หรือนวัตกรรมในสาขาจิตวิ

ยาพัฒนาการผู้สูงวัย ตั้งแต่การบ่งชี้ความสำคัญขององค์ความรู้หรือนวัตกรรมจากโครงการวิจัยที่มีต่อจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย
อธิบายวิธีการดำเนินการวิจัยที่ถูกต้องสำหรับการพัฒนาองค์ความรู้หรือนวัตกรรม และดูแลการดำเนินการวิจัยให้มีความถูกต้องตามหลักวิชาการและจริยธรรมในการวิจัย
การบริหารจัดการเชิงนโยบาย ในระดับองค์กร ชุมชน หรือประเทศ จากการประยุกต์ใช้นวัตกรรม/องค์ความรู้ใหม่ทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย
ตั้งแต่การคัดเลือกหน่วยงาน/ชุมชนเป้าหมายในการประยุกต์ใช้องค์ความรู้/นวัตกรรม การศึกษาความต้องการจำเป็นของหน่วยงาน/ชุมชน
เลือกใช้นวัตกรรมหรือองค์ความรู้ใหม่ทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัยได้เหมาะสมกับความต้องการ อธิบายวิธีการประยุกต์ใช้นวัตกรรมหรือองค์ความรู้ใหม่
และการบ่งชี้ผลหรือประโยชน์ที่จะเกิดจากการใช้นวัตกรรมหรือองค์ความรู้ใหม่ทางจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย

คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องเคยมีผลงานการเผยแพร่ความรู้วิชาการทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย ทำการวิจัยเพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ ๆ
และสร้างเป็นนวัตกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในงานที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาพัฒนาการผู้สูงวัย ได้อย่างเหมาะสมและตรงกับความต้องการของหน่วยงาน/ชุมชน
รวมถึงการอธิบายให้บุคคลอื่นเข้าใจถึงความรู้และนวัตกรรมใหม่ที่สร้างสรรค์ รวมถึงประเมินคุณค่าของผลงานวิจัยได้

คำอธิบายรายละเอียด

N/A

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- แฟ้มสะสมผลงาน
- การสัมภาษณ์